

ФОНДАЦИЯ
НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЧНА
БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННА
СИСТЕМА

Клик към знанието

Център за образование и култура „Илиев“, ул. „Университетски парк“ 1, Студентски град, 1700 София, България

office@nalis.bg; www.nalis.bg

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ФОНДАЦИЯ „НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЧНА БИБЛИОТЕЧНО- ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА“

ЗА 2022 г.

Съдържание:

Уводна част.....	2
Основни дейности	2
1. Своден каталог НАБИС.....	2
2. НАБИС репозиториум	4
3. Софтуерна поддръжка на ФНАБИС:	5
3.1 За интегрирана библиотечно-информационна система	5
3.2 За система за управление на дигитални колекции.....	6
4. Европейски проекти	6
5. Популяризиране.....	6
6. Административна работа	7

Уводна част

Фондация „Национална академична библиотечно-информационна система“ (ФНАБИС) е създадена през 2009 г., с финансовата подкрепа на Фондация Америка за България.

Нейни учредители са: Централната библиотека на Българската академия на науките – най-старата и най-голяма научна библиотека в България; Софийският университет „Св. Климент Охридски“ – първото българско висше училище с най-голямата университетска библиотека у нас (Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“) и Американският университет в България – един от водещите частни университети в нашата страна с (Библиотека „Паница“).

Асоциирани членове са 49 библиотеки, от които 42 университетски и 7 обществени. Те подкрепят инициативите и визията на ФНАБИС за развитие на българските библиотеки.

Вече повече от 13 години ФНАБИС активно работи за преодоляване на основните проблеми на информационната среда в България, като предлага решения, които са резултат от задълбочено проучване на световния опит (теория и практика) и които са адаптирани за българската среда от водещи професионалисти с повече от 20 годишен опит :

1. За да отговори на необходимостта от единна платформа, от която да се получава бърза, вярна и точна информация за съдържанието на фондовете на библиотеките в България, ФНАБИС предлага Своден каталог НАБИС;
2. За да удовлетвори нарастващата нужда от създаване на център за опазване на книжовното културно наследство, който да осигурява достъп до него чрез дигитализация, ФНАБИС поддържа НАБИС репозиториум;
3. За да тушира остарялостта на библиотечните софтуери, които не отговарят на съвременните изисквания и отблъскват читателската аудитория, но се използват в повечето библиотеки, ФНАБИС предлага поддръжка на интегрираната библиотечна система на базата на софтуер с отворен код Коха и поддръжка на дигитален репозиториум на базата на софтуер с отворен код Диспейс на сървър на ФНАБИС (поделено ползване) или на сървър собственост на библиотека.

Основни дейности

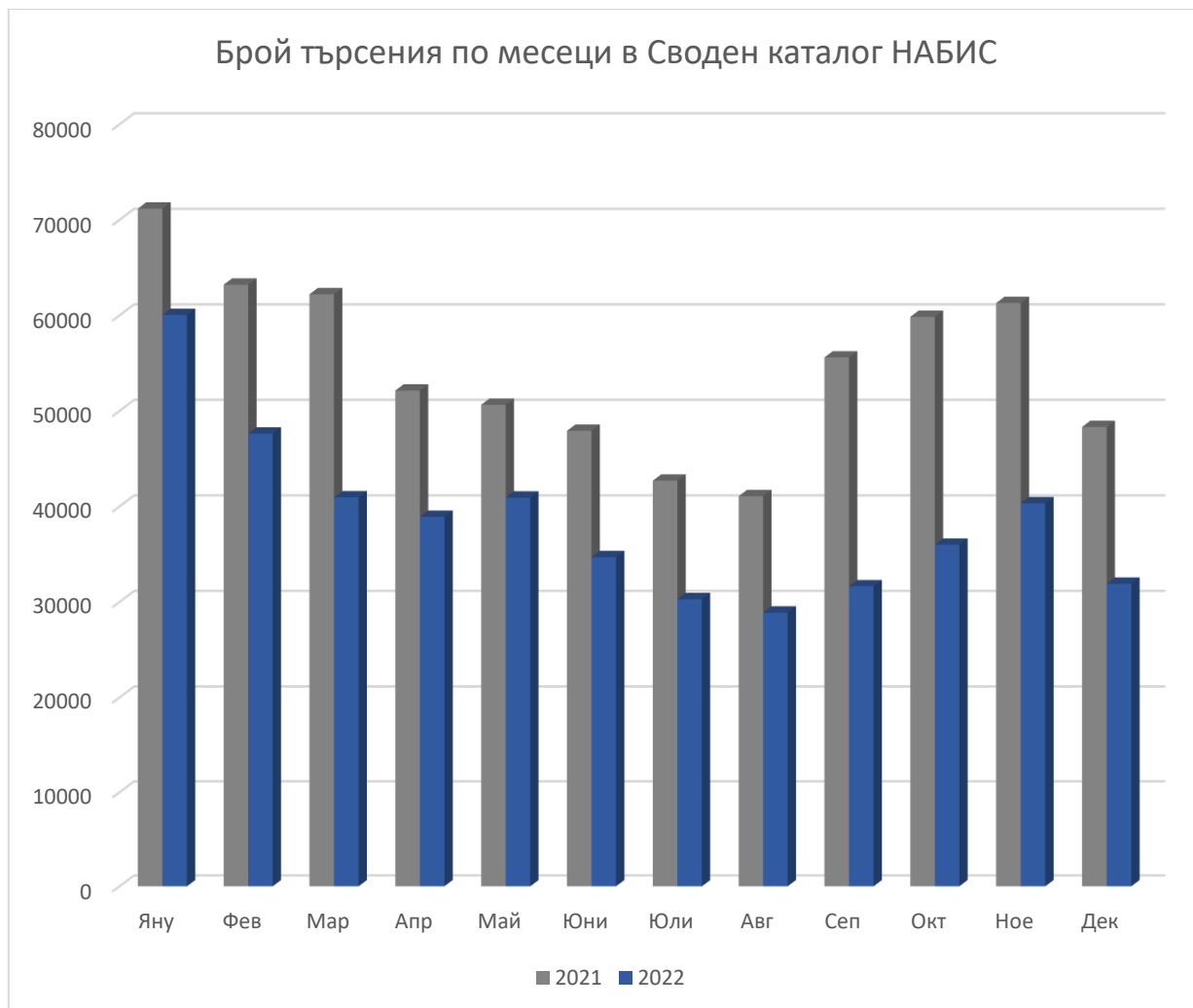
От 04.04.2022г. ФНАБИС работи с нови сървъри. Те са настанени в нова колокация, къде са гарантирани прекрасни условия за функционирането им. Осигурено е стабилното съществуване и разширяване на дейността на ФНАБИС.

1. Своден каталог НАБИС

Уникален за България, каталогът продължава да дава възможност чрез единна платформа и чрез едно търсене да се издирват заглавия сред близо 3,6 милиона библиографски данни от електронните каталози на 42 български библиотеки, с достъп и до пълнотекстови документи и други дигитализирани библиотечни документи, интегрирани в него чрез НАБИС репозиториума. Всичко това го превръща в **Националния каталог на България**.

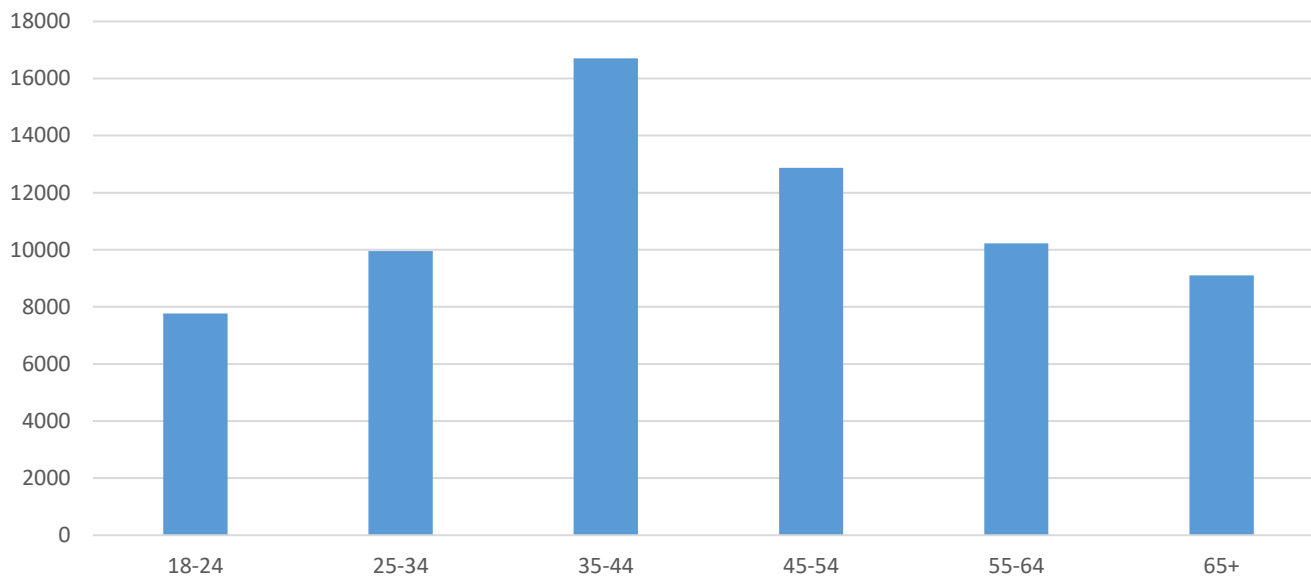
През изтеклата година каталогът продължи да се актуализира редовно. Правят се усилия за включване на данни от онлайн каталозите на нови големи библиотеки. Той се радва на завидна популярност (54 търсения на час):

Графиката показва броя на търсенията в СК НАБИС по месеци за 2021 и за 2022 години.

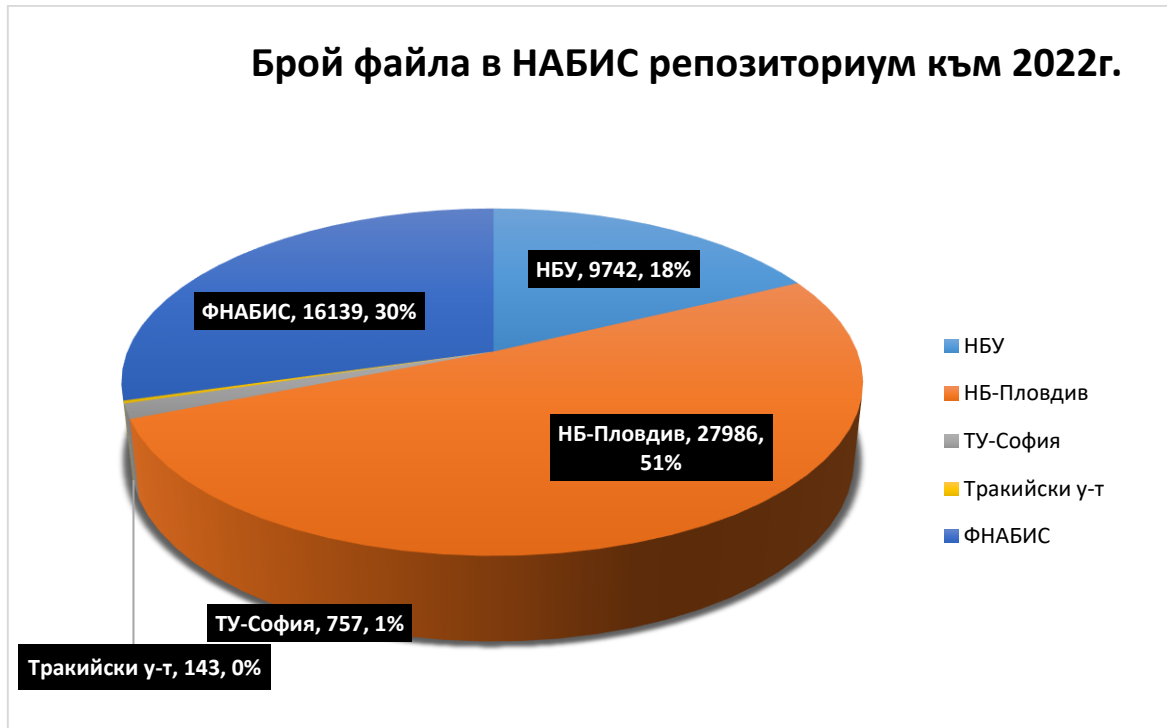
Демографска характеристика на ползвателите на Своден каталог НАБИС за 2022г.

2. НАБИС репозиториум

Включва разнообразни и богати дигитални колекции от водещи академични институции. От 1 януари 2022г., с активната помощ на ФНАБИС, Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Централната библиотека на БАН и Библиотека „Паница“ на Американския университет в България мигрираха данните си от НАБИС Репозиториум на свои сървъри и продължават развитието на дигиталните си библиотеки самостоятелно. Това не пречи на редовното автоматизирано и централизирано събиране на информацията за Своден каталог НАБИС, от където може да се черпи актуална информация.

Брой файла в НАБИС репозиториум към 2022г.

Графиката показва количественото участие в НАБИС репозиториума на всяка от библиотеките, ползващи сървърите на ФНАБИС, според броя на файловете.

3. Софтуерна поддръжка на ФНАБИС:

3.1 За интегрирана библиотечно-информационна система (на базата на [Коха](#))

През изтеклата година **продължиха** договорите си за абонаментна поддръжка:

1. Катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“ на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ за още 3 години, считано от 2023г.
2. Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна
3. Софийска духовна семинария „Св. Иван Рилски“
4. Съюз на архитектите в България
5. Рилската света обител:

В библиотеката на Рилската света обител започна проект „Опис на славянските кирилски печатни книги (XVI-XIXв.), финансиран от фонд „Научни изследвания“ (ФНИ № КП-06-Н60 от 17.11.2021). Той ще бъде реализиран върху инсталацията на библиотечната система Коха. Повече за проекта вижте [ТУК](#).

3.2 За система за управление на дигитални колекции (на базата на [ДиСпейс](#)).

През изтеклата година **продължиха** договорите си за абонаментна поддръжка:

1. Катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“ на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ за още 3 години, считано от 2023г.
2. Народна библиотека „Иван Вазов“ – гр. Пловдив
3. Нов български университет
4. Технически университет – гр. София
5. Тракийски университет – гр. Стара Загора
6. Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна
7. Съюз на архитектите в България

Продължава активно да се работи за издигане **нивото на информационно обслужване**, което да отговаря на световните стандарти и да осигурява международно сътрудничество в областта на библиотечните системи за информация и комуникация:

В НАБИС репозиториум е публикувана богата [техническа документация](#), която подпомага библиотеките при усвояване и работа с библиотечната система Коха и ДиСпейс; формат MARC21 (достъпна от IP адресно пространство на библиотеките, които ползват Коха и ДиСпейс). Тя се обновява и подобрява в зависимост от добрите практики на библиотеките. През 2022г. бяха добавени 5 текстови ръководства:

1. Особенности при каталогизирането на атласи (еднотомен библиотечен документ) в интегрирана библиотечна система КОНА. Модул „Каталогизиране“
2. Кратко поетапно указание за работа: РЕТРОКОНВЕРСИЯ на ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ в интегрирана библиотечна система КОНА
3. Кратко ръководство за работа в DSspace. Създаване на колекция с отключени и заключени публикации
4. Особенности при каталогизирането на статии в интегрирана библиотечна система КОНА. Модул „Каталогизиране“
5. Особенности при каталогизирането на ръкописи в интегрирана библиотечна система КОНА. Модул „Каталогизиране“

4. Европейски проекти

ФНАБИС е активен член на [Photoconsortium](#), плаща редовно членския си внос и участва в Общото събрание.

5. Популяризиране

- Националните празници се отбелязват с разпращането на електронни картички, подготвени от гл.ас. д-р Радимира Йорданова (преподавател във Великотърновския университет Катедра "Графичен дизайн и визуални комуникации").
- Актуализира се информацията на българската и английската версия на [сайта](#).
- Продължава текущото поддържане на профилите във [FB](#), [IG](#) и [youtube](#), чрез които се повишава информираността на обществото за дейността и посоките на развитие на ФНАБИС.

- Полагат се целенасочени усилия за адекватното функциониране на рекламните кампании, които се публикуват чрез GoogleAds.
- Събина Анева популяризира работата на ФНАБИС чрез статията си [„Отново за "Националната стратегия и програма за опазване на книжовното културно наследство в библиотеките и осигуряване на достъп до него"“](#). В: Посветени на библиотеките : Сборник в чест на доц. д-р Анета Дончева. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2022, с. 237-247.
- ФНАБИС остава активен член на Българската библиотечно-информационна асоциация, плаща редовно членския си внос и участва в Общото събрание.

6. Административна работа

На 12.04.2022г. бе извършен периодичен инструктаж на работното място на персонала на ФНАБИС, съгласно Наредба №РД-07-2 ат 16.12.2009г. на министерство на труда и социалната политика.

Редовно се правят месечни отчети. Счетоводната дейност отговаря стриктно на Закона за счетоводството.

Приложение: Счетоводен баланс и ОПР на ФНАБИС към 31.12.2022г.

Съгласно него:

1. Разходи за дейността: 62 хил. лв.
 - 1.1 Разходи за стопанска дейност: 17 хил. лв.
 - 1.2 Разходи за нестопанска дейност: 44 хил. лв.
 - 1.3. Финансови разходи – 1 хил. лв.
2. Приходи от предоставяне на платени услуги и други дейности за набиране на средства (в хил. лв.): 44 хил. лв.
 - 2.1 платени услуги: 11 хил. лв.
 - 2.2 Вида, размера, стойността и целите на получените и предоставени дарения, както и данни за дарителите: 33 хил. лв. :
 - 2.2.1 приходи от дарения под условие: 13 хил. лв.
 - 2.2.2 приходи от дарения без условие (в хил. лв.): 20 хил. лв.
- Договор за дарение с NEXT GENERATION BULGARIA FUND - 11955\$
3. Финансови разходи – 1 хил. лв.
4. финансовия резултат (в хил. лв.): отрицателен 18 хил. лв.
 - 4.1 от стопанска дейност – (- 6) хил. лв.
 - 4.2 от нестопанска – (-12) хил. лв.